

Sociologický ústav Akademie věd České republiky
Jilská 1, 110 00 Praha 1

Katedra teorie kultury Filozofické fakulty University Karlovy
Celetná 20, 110 00 Praha 1

Katedra veřejné správy a regionalistiky Vysoké školy ekonomické
nám. W.Churchilla 4, 130 00 Praha 3

TRANSFORMACE LOKÁLNÍHO SPOLEČENSTVÍ

Dotazník pro zastupitelstvo

Teplice 1994

Město

Tazatel

Dotazník

Chtěl(a) bych se Vás zeptat, jak hodnotíte současnou situaci ve společnosti a zejména ve Vašem městě. Cílem tohoto výzkumu, který probíhá i jinde v České republice, je zjistit, jaké nejzávažnější politické, ekonomické, sociální a kulturní problémy se projevují v životě našich měst a obcí. Stejný rozhovor uskutečňujeme se členy Městského zastupitelstva a dalšími vybranými osobnostmi města.

1. Kolik let jste celkem prožil(a) v tomto městě?

Pokyny: Vypište počet let:

--	--

2. Kde jste vyrostl(a)?

V tomto městě	1
V sousedním městě (obci)	2
Jinde v tomto okrese	3
V sousedním okrese	4
Jinde	5

3. Chtěl(a) byste zde, pokud nenastane nějaká nepředvídaná situace, zůstat natrvalo?

Určitě ne	1
Spíše ne	2
Spíše ano	3
Rozhodně ano	4

4. Co se Vám nejspíše vybaví, když uslyšíte jméno místa, kde žijete? S čím si toto místo nejsilněji spojujete?

--	--

5. S čím si v prvé řadě spojujete svůj domov? Kde se cítíte nejlépe?

Jen ve svém domě, bytě	1
V ulici či čtvrti, kde bydlím	2
V celém městě	3
V okolním regionu	4
Někde jinde	5

6. Kde bydlí Vaši přátelé, známí či blízcí lidé, s nimiž se setkáváte nejčastěji?

Nemám žádné přátele ani známé, s nimiž bych se stýkal(a)	0
Ve stejné ulici (domě) jako já	1
Jinde ve městě	2
Jinde v okolí města	3
Jinde v okrese	4
Někde jinde	5

7. Jste členem nějakých spolků nebo společenských či zájmových organizací? Pokud ano, uveďte názvy dvou, v nichž se cítíte nejlépe, kam chodíte nejraději.

A) _____

B) _____

8. Myslíte si, že jste o tom, co se ve Vašem městě děje, dostatečně informován(a)?

Ne, ale příliš mi to nevadí	1
Ne a dost mi to vadí	2
Informován(a) jsem, ale ne dostatečně	3
Ano, jsem informován(a) dostatečně	4

9. Od koho nebo jak se k Vám nejčastěji dostávají zprávy o tom, co se ve Vašem městě (městské části, kde žijete) děje? Jak důležitou roli hraje pro Vás osobně při získávání těchto informací každý z následujících zdrojů informací?

Pokyn: Předložte ŠKALU A!

1 Zcela nedůležité
2 Spíše nedůležité
3 Středně důležité
4 Značně důležité
5 Velmi důležité

A) Členové rodiny a příbuzní	1	2	3	4	5
B) Známí, přátelé sousedí, spolupracovníci	1	2	3	4	5
C) Nejruznější schůze	1	2	3	4	5
D) Městský rozhlas, místní noviny vývěsky a podobně	1	2	3	4	5
E) Členové Městského zastupitelstva, pracovníci Městského úřadu	1	2	3	4	5
F) Jiní, dobře informovaní lidé, kterým věříte	1	2	3	4	5
G) Působení v nějaké politické straně či společenské organizaci	1	2	3	4	5
H) Posezení v restauraci, kavárně vinárně	1	2	3	4	5
I) Návštěvy místních kulturních a společenských akcí	1	2	3	4	5

10. V poslední době se u nás stále jedná a diskutuje o územně správním uspořádání republiky. Myslíte si, že vytvoření vyšších územně správních celků (státní správy i samosprávy) bude spíš k dobru než ke škodě nebo spíš ke škodě než k dobru?

Spíš k dobru než ke škodě	1
Ani k dobru, ani ke škodě	2
Stejně k dobru jako ke škodě	3
Spíš ke škodě než k dobru	4

11. Myslíte si, že je správné, aby bohatší oblasti přispívaly na rozvoj chudších oblastí?

Určitě ne	1
Spíše ne	2
Spíše ano	3
Rozhodně ano	4

12. Podporoval(a) byste ve Vašem městě příliv německého kapitálu do následujících oblastí?

Pokyn: Předložte ŠKALU B

1 Určitě ne
2 Spíše ne
3 Spíše ano
4 Rozhodně ano

A) Místní průmyslové a zemědělské podniky	1	2	3	4
B) Obchod a služby	1	2	3	4

13. Německo je naším největším a nevlivnějším sousedem a je zřejmé, že i zájem německých podnikatelů může hrát v budoucnosti města závažnou roli. Kdyby to záleželo jen na Vás souhlasil(a) byste s tím, aby se do vlastnictví německých podnikatelů dostávaly...

Pokyn: Předložte ŠKALU B

1 Určitě ne
2 Spíše ne
3 Spíše ano
4 Rozhodně ano

A) Domy, byty, pozemky a jiné nemovitosti ve městě?	1	2	3	4
B) Polnosti, pozemky a hospodářské usedlosti v okolí města?	1	2	3	4
C) Některé významné objekty jako velké hotely či historické a kulturní památky?	1	2	3	4

14. Souhlasil(a) byste s případným navrácením majetku bývalým sudetským Němcům?

Vůbec nesouhlasil(a)	1
Spíše nesouhlasil(a)	2
Spíše souhlasil(a)	3
Zcela souhlasil(a)	4

15. Z následujících čtyř věcí vyberte dvě, které považujete za nej důležitější?

Pokry: Předložte ŠKALU C!

první vybraná věc	druhá vybraná věc
1	1
2	2
3	3
4	4

Udržet v zemi pořádek	1	1
Dát lidem větší příležitost, aby mohli mluvit do důležitých politických rozhodnutí	2	2
Čelit růstu cen	3	3
Chránit svobodu slova	4	4

16. Myslíte si, že je dobré udržovat a pěstovat staré tradice, vracet se k nim a navazovat na ně?

Je to v zásadě správné, tradice by se měly co nejvíce udržovat	1
Udržovat by se měly jen některé tradice	2
Lépe je o tradice nepečovat, nepodporovat je ani jim nebránit	3
Nejlepší je se jim vyhýbat, aby nebránily prosazování nových věcí	4

17. Někteří říkají, že se lidem dá obvykle věřit; jiní zase, že je třeba dát si dobrý pozor ve styku s lidmi, a ještě jiní říkají, že se nedá nikomu věřit. Co si myslíte Vy?

Lidem se dá obvykle věřit	1
Je třeba dát si dobrý pozor	2
Nikomu se nedá věřit	3

18. Myslíte si, že pro dosažení úspěchu v životě je důležité mít známosti na vlivných místech?

Není to příliš důležité	1
Je to důležité jen občas	2
Je to velmi důležité	3

19. Jak často se na Vás v důsledku Vašeho zaměstnání nebo funkce, kterou zastáváte, či kontaktů, které máte, obracují jiní lidé (přibuzní, přátelé, známí atd.) s tím, abyste jim pomohl(a) řešit nějaký problém, obtížnou životní situaci nebo abyste uplatnil(a) svůj vliv v jejich prospěch?

Nikdy	1
Zřídka	2
Občas	3
Docela často	4
Velmi často	5
Nevím	7

20. A pokud Vy sám (sama) jste v obtížné situaci (potřeba dobrého doktora, právníka, snaha získat lepší zaměstnání, dostat dítě na školu, přímluva na nějakém úřadě atd.), máte pocit, že existují lidé, které můžete požádat o pomoc?

Ne, žádní	1
Velmi málo	2
Poměrně dost	3
Hodně	4
Velmi mnoho	5
Nevím	7

21. Můžete vyjmenovat některé zdejší "osobnosti", kterým důvěřujete a které přispívají nebo by mohly přispět k rozvoji města?

22. Jaký vliv na rozhodování o důležitých otázkách ve Vašem městě mají následující skupiny a instituce?

Pokyn: Předložte ŠKÁLU D!

	1	2	3	4	5
A) Občejní občané	1	2	3	4	5
B) Různé mafie	1	2	3	4	5
C) Místní tisk	1	2	3	4	5
D) Bývalí funkcionáři ("staré struktury")	1	2	3	4	5
E) Pracovníci městského úřadu včetně tajemníka	1	2	3	4	5
F) Starosta	1	2	3	4	5
G) Městská rada	1	2	3	4	5
H) Městské zastupitelstvo	1	2	3	4	5
I) Politické strany	1	2	3	4	5
J) Různé spolky, organizace a občanské iniciativy	1	2	3	4	5
K) Církev	1	2	3	4	5
L) Soukromí podnikatelé	1	2	3	4	5
M) Místní velké podniky	1	2	3	4	5

1 Žádný vliv
2 Malý vliv
3 Střední vliv
4 Značný vliv
5 Rozhodující vliv

23. V politice se často používají pojmy "právice" a "levice". Kam byste se sám(a) zařadil(a), kam asi svými názory patříte?

Jasná levice	1
Spíše nalevo	2
Střed	3
Spíše napravo	4
Jasná pravice	5

24. Do jaké míry souhlasíte s následujícími výroky?

Pokyn: Předložte ŠKÁLU E!

	1	2	3	4
A) V současné společenské a ekonomické situaci je podstatné, aby praktické úvahy, jak věci řešit, měly větší váhu než úvahy politické.	1	2	3	4
B) Udělat kompromis s politickými oponenty je nebezpečné, protože to obvykle vede ke zradě ve vlastním táboře.	1	2	3	4
C) V politických sporech by se člověk měl vyvarovat extrémních stanovisek, protože správné řešení je obvykle někde uprostřed.	1	2	3	4
D) Když se tak všechno zvaží, loajalita vůči spoluobčanům je důležitější než vůči vlastní straně.	1	2	3	4

1 Vůbec nesouhlasím
2 Spíše nesouhlasím
3 Spíše souhlasím
4 Úplně souhlasím

25. Můžete říci, kterou stranu, koalici či hnutí jste volil(a) do České národní rady v roce 1992?

26. Kdyby zítra byly parlamentní volby, kterou stranu nebo hnutí byste volil(a)?

27. Zúčastnil(a) jste se voleb do Městského zastupitelstva v listopadu 1990?

Ne	1
Ano	2

28. Jestliže ano, kterou stranu, koalici či hnutí jste tehdy do Městského zastupitelstva volil(a)?

29. Hodláte se zúčastnit voleb do Městského zastupitelstva v letošním roce?

Ne	1
Nejsem rozhodnut(a)	2
Ano	3

30. Jestliže se voleb do Městského zastupitelstva v letošním roce zúčastníte, koho budete nejspíš volit?

--	--

31. Myslíte si, že při volbách do Městského zastupitelstva by se měly volit spíše politické strany nebo schopné osobnosti?

Spíše politické strany	1
Spíše osobnosti	2

32. Podle čeho se budete rozhodovat Vy sám (sama) při podzimních volbách do Městského zastupitelstva, koho budete spíše volit?

Spíše politickou stranu	1
Spíše osobnosti	2

33. Hodlíte kandidovat do Městského zastupitelstva pro příští volební období?

Ano	1
Ne	2
Nejsem rozhodnut (a)	3

34. Jestliže nejste dosud rozhodnut(a), co může nejvíc ovlivnit Vaše kladné nebo záporné rozhodnutí?

35. Souhlasíte s názorem, že jedním z hlavních úkolů těch, kteří zastupují obyvatele měst či obcí v městském či obecním zastupitelstvu nebo v parlamentu, je neustále vymýšlet, hledat a přijímat nové nápady, které by mohly pomoci rozvoji města či obce?

Zásadně nesouhlasím	1
Částečně souhlasím	2
Zcela souhlasím	3

36. Souhlasíte s tím, že úkolem pracovníka městského úřadu je chránit zájmy občanů, i za cenu překročení rozpočtu?

Vůbec nesouhlasím	1
Spíše nesouhlasím	2
Ani souhlas, ani nesouhlas	3
Spíše souhlasím	4
Zcela souhlasím	5

37. Souhlasíte s tím, že prvotním úkolem pracovníka městského úřadu je chránit zájmy občanů, i kdyby to mělo znamenat, že při tom poruší předpisy?

Vůbec nesouhlasím	1
Spíše nesouhlasím	2
Ani souhlas, ani nesouhlas	3
Spíše souhlasím	4
Zcela souhlasím	5

38. Myslíte si, že průměrný občan má dnes větší možnost ovlivňovat řízení Vašeho města než před listopadem 1989?

Mnohem menší možnost	1
O něco menší možnost	2
Stejnou možnost	3
O něco větší možnost	4
Mnohem větší možnost	5

39. Občané si často myslí, že se mohou zúčastnit obecních voleb, ale jinak nemohou rozhodování o obecních záležitostech ovlivnit. Jaká může být praktická role občanů při rozhodování o záležitostech města podle Vašeho mínění?

40. Říká se, lidé jsou různí. A různě se také ke spoločenství přistupuje. Do jaké míry souhlasíte nebo nesouhlasíte s následujícími názory?

Pokyn: Předložte ŠKÁLU EI

1 Vůbec nesouhlasím
2 Spíše nesouhlasím
3 Spíše souhlasím
4 Zcela souhlasím

A) Každý občan, každá skupina občanů má právo volit, i když to nedělají moc inteligentně	1	2	3	4
B) Jenom málo lidí ví, co je z dlouhodobého hlediska v jejich opravdovém zájmu	1	2	3	4
C) Někteří lidé mají lepší předpoklady k vedení města, protože jsou bohatší nebo vzdělanější	1	2	3	4
D) Vždycky bude nutné mít několik schopných a silných jedinců, kteří budou vědět, jak a co je třeba dělat, vyznají se	1	2	3	4

Následující čtyři otázky položte jenom členům Městského zastupitelstva.

41. Jak dlouho pracujete v Městském zastupitelstvu?

1	První rok
2	Druhý rok
3	Třetí rok
4	Čtvrtý rok
5	Déle

42. Jak často jednáte v souvislosti se svojí funkcí v Městském zastupitelstvu s lidmi z následujících institucí či organizací ve městě, případně mimo město?

Pokyn: Předložte ŠKÁLU FI

1	Nikdy
2	Zřídka
3	Často
4	Velmi často

A) Soukromí podnikatelé	1	2	3	4
B) Podniky	1	2	3	4
C) Politické strany	1	2	3	4
D) Občanské spolky, zájmové organizace a sdružení	1	2	3	4
E) Církve, náboženské skupiny	1	2	3	4
F) Okresní úřad	1	2	3	4
G) Územní orgány státní správy nezačleněné do okresního úřadu	1	2	3	4
H) Ústřední orgány státní správy	1	2	3	4
I) Zastupitelstvo nebo Obecní úřad jiných měst a obcí	1	2	3	4
J) Zástupci tisku, TV, rozhlasu	1	2	3	4
K) Jiné místní organizace	1	2	3	4
L) Jiné organizace mimo město	1	2	3	4

43. Jaký způsob přípravy na jednání Městského zastupitelstva obvykle volíte?

	1	Ne	2	Ano
A) Prostuduji podklady připravené Městským úřadem	1		2	
B) Žádám pracovníky MěÚ o doplňující informace	1		2	
C) Získávám si doplňující informace v nezávislých odborných kruzích	1		2	
D) Snažím se poznat názory ostatních zastupitelů	1		2	
E) Snažím se poznat názory jiných vlivných lidí ve městě	1		2	
F) Radím se s kolegy z jiných obecních zastupitelstev	1		2	
G) Radím se se svými stranickými kolegy	1		2	
H) Něco jiného, co (vypíšte)	1		2	

44. Můžete mi říci, s jakými největšími problémy jste se setkal(a) při své práci v Městském zastupitelstvu?

*

Následující otázky pokládejte opět všem respondentům

45. Zajímají se občané ve Vašem městě o práci Městského zastupitelstva?

1	Určitě ne
2	Spíše ne
3	Spíše ano
4	Rozhodně ano

46. Jsou občané podle Vašeho názoru spokojeni s činností Městského zastupitelstva?

1	Určitě ne
2	Spíše ne
3	Spíše ano
4	Rozhodně ano

47. Jak byste charakterizoval(a) současné vztahy mezi Městským zastupitelstvem a následujícími orgány a organizacemi ve Vašem městě? Jako převážně konfliktní nebo převážně kooperativní?
Pokyn: Předložte ŠKÁLU G!

	1	2	7
A) Městský úřad	1	2	7
B) Městská rada	1	2	7
C) Starosta	1	2	7
D) Soukromí podnikatelé	1	2	7
E) Největší podniky ve městě	1	2	7
F) Nejsilnější politická strana	1	2	7
G) Nejvlivnější spolek, organizace nebo sdružení občanů	1	2	7
H) Neaktivnější církve nebo náboženská skupina	1	2	7

1 Převážně konfliktní
 2 Převážně kooperativní
 7 Neumím posoudit

48. Jak byste zhodnotil(a) současnou situaci v některých oblastech veřejného života ve Vašem městě? Jaký je převažující trend za poslední dva roky?
Pokyn: Předložte ŠKÁLU H!

	1	2	3	4
A) Finanční situace města	1	2	3	4
B) Vztah soukromých podnikatelů k městu	1	2	3	4
C) Pomoc podniků při řešení potřeb města	1	2	3	4
D) Zájem občanů o problémy města	1	2	3	4
E) Výkonnost a odborná úroveň práce Městského úřadu	1	2	3	4
F) Informovanost městských orgánů o přáních a potřebách občanů	1	2	3	4
G) Pověst města za jeho hranicemi, jeho image	1	2	3	4

1 Situace se zhoršuje
 2 Situace se zlepšuje
 3 Nic se nemění, situace uspokojivá
 4 Nic se nemění, situace neuspokojivá

49. Městské zastupitelstvo zvolené v roce 1990 se muselo zaměřit na přednostní řešení některých problémů rozvoje města a jiným mohlo věnovat jen menší pozornost. Do jaké míry souhlasíte s tím, kterým problémem byla Městským zastupitelstvem dávana přednost?

Vůbec nesouhlasím 1
 Spíše nesouhlasím 2
 Spíše souhlasím 3
 Zcela souhlasím 4

50. Rádi bychom věděli, za jak důležité považujete ve svém městě v současné době řešení následujících problémů.

Pokyn: Předložte ŠKÁLU A!

1 Zcela nedůležité
 2 Spíše nedůležité
 3 Středně důležité
 4 Značně důležité
 5 Velmi důležité

A) Údržba a rekonstrukce domů a bytů	1	2	3	4	5
B) Zásobování vodou	1	2	3	4	5
C) Kanalizace a čištění odpadních vod	1	2	3	4	5
D) Odvoz odpadků	1	2	3	4	5
E) Výstavba a údržba dopravních komunikací	1	2	3	4	5
F) Zdravotnické služby	1	2	3	4	5
G) Péče o staré občany	1	2	3	4	5
H) Nezaměstnanost	1	2	3	4	5
I) Zásobování	1	2	3	4	5
J) Bezpečnost občanů, práce policie	1	2	3	4	5
K) Ochrana životního prostředí	1	2	3	4	5
L) Péče o památky	1	2	3	4	5
M) Jiný problém (jaký?)	1	2	3	4	5

53. V čem vidíte budoucnost Vašeho města, co by mu mohla přinést prosperitu?

54. Respondent je:

- 1 Člen Městské rady
- 2 Člen Městského zastupitelstva
- 3 Pracovník městského úřadu
- 4 Pracovník státní správy
- 5 Funkcionář politické strany
- 6 Funkcionář společenské organizace
- 7 Podnikatel
- 8 Zástupce podniku
- 9 Jiný nositel formální autority
- 0 Nositel neformální autority

55. Pohlaví respondenta:

- 1 Muž
- 2 Žena

56. Ve kterém roce jste se narodil(a)?

Pokyn: Vypište poslední dvojčíslí

1	9
---	---

57. Jaký je Váš rodinný stav?

- 1 Svobodný, svobodná
- 2 Ženatý, vdaná
- 3 Rozvedený, rozvedená
- 4 Vdovec, vdova

58. Kolik máte dětí mladších 18 let, jež s Vámi žijí ve společné domácnosti?

Pokyn: Vypište počet dětí

--

59. Kolik let je nejmladšímu z nich?

Pokyn: Vypište počet let

--	--

51. Jak by se podle Vás měly řešit problémy ve vztazích mezi Romy a ostatními obyvateli?

Romové by měli bydlet pokud možno pohromadě ve vybraných částech města, kde by jim mohla být věnována větší pozornost a lepší péče.	1
Měli by žít mezi ostatními obyvateli, aby se mohli lépe přizpůsobit obvyklému způsobu života. Při tom by měli být podporováni a mělo by se jim pomáhat.	2
Měli by žít mezi ostatními obyvateli, aby se mohli lépe přizpůsobit obvyklému způsobu života. Neměli by však být nijak zvýhodňováni ani podporováni.	3

52. Na co by se podle Vašeho názoru měly hlavně vynakládat prostředky z rozpočtu města? U každé z uvedených oblastí uveďte, zda by na ni město mělo vynakládat méně, stejně nebo více peněz než dosud. **Berte ovšem v úvahu, že přidáte-li někde, musíte jinde ubrat!**
Pokyn: Předložte SKALU!

- 1 Mnohem méně
- 2 O něco méně
- 3 Stejně jako dosud
- 4 O něco více
- 5 Mnohem více

A) Základní a střední školství	1	2	3	4	5
B) Sociální péče	1	2	3	4	5
C) Místní komunikace a parkoviště	1	2	3	4	5
D) Městská hromadná doprava	1	2	3	4	5
E) Zdravotnictví	1	2	3	4	5
F) Kultura	1	2	3	4	5
G) Sport a sportovní rekreace	1	2	3	4	5
H) Bytové hospodářství a bytová výstavba	1	2	3	4	5
I) Policejní ochrana	1	2	3	4	5
J) Požární ochrana	1	2	3	4	5
K) Komunální služby (čištění města, odvoz odpadků, osvětlení atd.)	1	2	3	4	5
L) Oprava a údržba památkových objektů	1	2	3	4	5
M) Zaměstnanci města	1	2	3	4	5

60. K jaké národnosti se hlásíte?

1	České
2	Moravské
3	Slovenské
4	Německé
5	Jiné

61. Jak je Vaše současné ekonomické postavení?

1	Zaměstnanec, člen družstva
2	Soukromý podnikatel, živnostník
3	Student
4	V domácnosti
5	Důchodce
6	Nezaměstnaný (á)

62. Kde je místo Vašeho současného (nebo posledního) pracoviště či podnikání?

1	V tomto městě
2	V sousedním městě či obci
3	Jinde v tomto okrese
4	V sousedním okrese
5	Jinde

63. Jak máte nejvyšší ukončené vzdělání?

1	Základní bez vyučení (i nedokončené)
2	Vyučen(a) bez maturity
3	Nižší střední bez maturity
4	Střední s maturitou
5	Vysokoškolské

64. Ovládáte nějaký cizí jazyk, tj. dokážete se jím domluvit nebo číst noviny či poslouchat rozhlasové zprávy v tomto jazyce?

1	Ne
2	Ano

A) Anglicky	1	2
B) Německy	1	2
C) Jiný jazyk	1	2